

Bestuurlijke bijeenkomst duurzaamheid van 7 februari biedt twintig MRA bestuurders inspiratie rond zeven circulaire actietafels

Kort verslag van de bijeenkomst voor alle MRA bestuurders op het thema Circulaire Economie, 7 februari 2025.

In 2023 is er voor gekozen om circulariteit direct in de pluggen bij het platform Economie. Duurzaamheid is immers een doorsnijdend thema dat niet zou moeten worden belegd bij een portefeuillehoudersoverleg duurzaamheid. Een logische keuze volgens Robbert Berkhout, maar wel een keuze die als gevolg heeft dat bestuurders duurzaamheid elkaar minder zien. Het was dan ook duidelijk dat de twintig aanwezige bestuurders vooral ook in de startblokken stonden om bij te praten. Pauze en nazit borrel werden absoluut circulair ingevuld.

Bewust was er gekozen voor een opzet van dit bestuurlijk overleg die anders was dan in voorgaande jaren. Dit keer niet gericht op het maken van gezamenlijke afspraken (de eerdere Green Deals), maar op het opdoen van inspiratie:

- door het gesprek aan te gaan met vooroplopende ondernemers (eerste blok van de bijeenkomst),
- door het gesprek aan te gaan over hoe nog meer aansluiting kan worden gekregen op concrete trajecten die lopen in onze regio (tweede blok) en
- natuurlijk door als einde (derde blok) de balans op te maken hoe we er voor staan in deze laatste run van de huidige collegeperiode. En over dit alles uiteraard de saus van de nu formeel vastgestelde MRA agenda, waarin duurzaamheid in tal van acties onder ambitie 1 van die agenda, is opgenomen.

“Overheid en bedrijfsleven kunnen niet zonder elkaar aan de circulaire transitie werken”. Dat waren de eerste woorden van Willem Swager, directeur EMEA bij Patagonia en trekker van de Amsterdam Textiel Hub. Patagonia is één van de voorlopers in de textielindustrie op het gebied van duurzaamheid. Van 81 procent van de textielvezels in de producten van dat bedrijf worden opnieuw bruikbare garens gemaakt en daaruit wordt ook de sportkleding van Patagonia gemaakt. Patagonia was ook de initiatiefnemer voor het United Repair Centre dat is opgezet in Amsterdam en dat medegefinancierd is door ROM InWest. Hier werken nu ongeveer dertig mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en jaarlijks worden er ca. 50.000 stuks kleding gerepareerd voor hergebruik. Een groot succes, maar helaas nog wel een druppel op de gloeiende plaat. De voortgang wordt helaas nu ook belemmerd door de ontwikkelingen op de wereldmarkt voor textiel (ultra fast fashion, dumping door Chinese bedrijven als Temu en Shein). Daardoor stagneert niet alleen de afzet van textiel voor een tweede draagleven naar Rusland en Afrika, maar wordt het ook lastig om voor circulair textiel een concurrerende prijs en een sluitend business plan te realiseren. De heer Swager roept dan ook de MRA overheden op om hun rest-textiel ondanks mogelijk minder lucratieve contracten, voor circulaire productie in te zetten. Patagonia en anderen laten zien waar je met kleine stappen toe kunt komen. Op weg naar onze gezamenlijke ambitie om in 2028 in de MRA een kwart van het textiel in de MRA her te gebruiken.

De tweede spreker is Edward Zevenbergen, directeur projecten BPD (voormalig bouwfonds) en lid van de bestuurlijke stuurgroep Convenant Houtbouw. Hij gaat in op de voortgang rond biobased, circulair en toekomstbestendig bouwen en op de rol daarin van zijn bedrijf. Hij geeft aan dat zijn bedrijf zeer positief is over de circulaire deal secundaire bouwmaterialen die onlangs is afgesloten in Noord Holland Noord. Een deal, waaraan nu ook voor de MRA uitwerking wordt gegeven. De heer Zevenbergen geeft voorbeelden van toepassingen met circulaire producten die zeer interessant zijn, maar die vanuit het bouwbesluit of vanwege andere bureaucratische obstakels nog niet mogen. Werk aan de winkel dus, ook voor MRA overheden om het Rijk te bewegen dergelijke obstakels weg te nemen. Hij laat echter met concrete bouwproject voorbeelden zien waar een bedrijf als PBD toe komt.

Na deze twee inleidingen is het tijd voor beweging. Op zeven plekken zijn in de zaal tafels neergezet waar de mensen bij aanwezig zijn die in hun dagelijkse werk met het betreffende onderwerp bezig zijn. Zij lichten toe waar zij aan werken, waar de aansluitingskansen liggen en hoe een gemeente hierop kan aanhaken /meeliften. Dit met als doel dat de gesprekken aan deze thematafels leiden tot vervolgspraken tussen bestuurders en de mensen achter de thematafels.

De zeven thema's waren:

1. Toekomstbestendig bouwen, slopen en isoleren (met pitch van Fanauw Hoppe, ketenaanjager circulaire bouw van de provincie Noord-Holland, ook aanwezig Jelle Buikema en Merel Stolker, regisseurs circulaire gebiedsontwikkeling MRA)
2. Stimuleren van circulaire en duurzame zonnepanelen (met pitch van Mark Zuyderwijk, adviseur Route Circulair, ook aanwezig Sjoerd Lodema, provincie Noord Holland)
3. Fietsstimulering als motor voor bevordering van brede welvaart (met pitch van wethouder Marja Ruigrok, achter de tafel Maud de Vries van Bycs en Sibren Vegter van Decisio)
4. Naar een meer circulair en duurzaam voedselsysteem (met pitch Carlo Verhart, ook aanwezig Ruben Smolders, beiden Voedsel Verbindt)
5. Opschalen Hilversums circulaire gordijnenproject (met pitch wethouder Heller van Hilversum, achter de tafel Jacomijn Hemmen en Ynske Betlem van gemeente Hilversum en Marten Boels, regisseur grondstoffen MRA)
6. Circulair inkopen: aan de slag met de milieukostenindicator (met pitch Milan Bijl, regisseur circulair inkopen en aanbesteden MRA).
7. Verduurzaming van VvE's (met pitch Dirk van der Woude, voorzitter VvE Net, verder aanwezig Hielke Ploeg, !Woon).

Dit leidde gedurende een uur behalve tot enige chaos vanwege het na elke acht minuten wisselen en doordraaien, tot geanimeerde gesprekken aan tafels. In het informatiepakket, waar dit verslag onderdeel van uitmaakt, treft u voor elk van deze onderwerpen relevante informatie aan (aansluitkansen, achtergrondinformatie en contactpersonen). Dit is aangevuld met informatie over andere onderwerpen waarmee we ook bezig zijn, maar die niet expliciet op de agenda stonden tijdens de bestuurlijke bijeenkomst.

Na ruim een uur met gesprekken aan de tafels, werden de zetels weer ingenomen voor het laatste deel van de middag. Robbert Berkhout en Floor Gordon, de bestuurlijk trekkers van het MRA programma Circulaire Economie, werden aan de tand gevoeld door de MRA directeur Emiel Reiding. Onder meer over hoe zij de aanloop zien naar de komende verkiezingen en de MRA inzet voor gemeenten.

Robbert Berkhout geeft aan dat het uiteraard niet zijn rol is om nu gemeenten en provincies te adviseren over wat hun inzet zou moeten zijn in de komende jaren. Dat neemt niet weg dat we natuurlijk met elkaar handtekeningen hebben gezet onder de nieuwe MRA Agenda en het MUVP, Dat zal dus zeker wel invulling moeten krijgen.

Floor Gordon wijst er op dat de koepels, waar onder de VNG, afspraken hebben uitgewerkt met het Rijk om het Nationaal Programma Circulaire Economie op zes thema's als gezamenlijke overheden op te pakken. Daarbij kijken ze vooral ook naar de regio's en wat die daarbij, bottum up, kunnen inbrengen. En wij zijn als MRA zo'n regio met een sterke agenda en ambitie. Van belang dus om toekomstige wethouders ook vanuit die VNG inzet goed te informeren over waar we mee aan de slag zijn en moeten gaan.

En zoals het hoort bij een goede bijeenkomst is er een afrondende boodschap. Floor Gordon geeft aan dat ook deze bijeenkomst laat zien dat er volop mooie initiatieven zijn, dat we van elkaar kunnen leren en dat we elkaar nodig hebben ook om gezamenlijk het rijk en Europa te stimuleren om de juiste kaders te bieden. De MRA kan daarin een nuttige en belangrijke rol spelen, maar kan dat vooral ook als alle MRA partners eigenaarschap nemen. De inzet vanuit de MRA en de MRA Directie wordt effectiever naarmate het niet een organisatie is die dingen doet voor MRA overheden, maar ook **echt met** MRA overheden. Haar oproep is daarom: Laten wij ons als MRA partners dus niet opstellen als 'klanten' van de MRA, maar echt als partners. Als dat lukt wordt de effectiviteit van onze inzet zeker groter.